

Retshjælp set fra en retssikkerhedsmæssig vinkel

Folketingets Retsudvalg april 2013

Advokat Pernille Backhausen

Baggrund

Retshjælpssystemet i Danmark består af:

- 1) offentlig retshjælp (advokatvagter, advokatretshjælp, retshjælpsinstitutioner)
- 2) fri proces
- 3) retshjælpsforsikring
 - Ordningerne supplerer hinanden

2007 - Lovgivningen ændres:

- en række områder undtages for advokatretshjælp.

Hvorfor er retshjælp essentielt?

- Alle skal være lige for loven og have lige adgang – en hjørnesteen i et retssamfund!
- Retssikkerhed skal ikke afhænge af om man har råd til juridisk bistand eller ej!

Siden 2007 er....

- udgifterne til advokatvagter, advokatretshjælp og retshjælpsinstitutioner faldet med mere end 40 %
- antallet af fri proces-sager faldet med mere end 60 %

To muligheder:

Er faldet i udgifter tegn på, at....

- lovændringen har moderniseret og forenklet retshjælpen – og nu er den mere velfungerende end nogensinde før?
- visse borgeres adgang til juridisk bistand er blevet vanskeliggjort – og retssikkerheden reduceret for dem der ikke er økonomisk velbeslåede?

Rapport fra Copenhagen Economics

Retshjælpen i nød?

- en analyse af udviklingen siden 2007 og dens konsekvenser

Tendenser efter 2007..

- Advokater og retshjælpsinstitutioner er blevet interviewet om deres erfaringer. Svarene tyder på, at faldet i både retshjælp og fri proces kan betyde, at
 - Borgerne opgiver deres krav
 - Borgerne betaler hvor der ikke skal betales
 - Borgerne ikke får deres retsmæssige andel

Følgevirksomheder?

- Ulighed i befolkningen i forhold til retssikkerhed
- Negative økonomiske konsekvenser for de skadelidte
- Evt. tilskynde skadevolderne til ikke at ændre adfærd

-
- Økonomiske konsekvenser for samfundet:
 - Hvis borgerne ikke har tillid til deres retssikkerhed, bliver de påpasselige med at udveksle varer og tjenester. Fører til højere transaktionsomkostninger og lavere produktivitet.
 - Adfærdsændring i borgernes tilgang til den offentlige sektor, f.eks. mistro, skepsis, manglende samarbejde med sagsbehandlere. En øget risiko for socialt bedrageri bør overvejes.

Rapporten kan findes i sin fulde længde på
www.advokatsamfundet.dk

Tak for opmærksomheden!